

**ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร**

นางสาวสุภารัตน์ สมบูรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 121 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยประมาณกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมของด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมของด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อมและด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

การจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลมีคุณภาพมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบข้าง ความเสมอภาคทางโอกาสในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดขึ้น ด้วยวิธีการที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงไม่น้อยกว่าสิบสองปี “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 เรื่อง สิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและ โอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

วรรคสอง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีคุณดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดบุคคลดังกล่าวที่สิทธิและ โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อปี พ.ศ. 2546 ได้มอบหมายให้สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ดูแล

ด้านการศึกษาพิเศษและได้เพิ่มการจัดการศึกษาพิเศษให้กว้างขวางทั่วถึงตรงตามความต้องการของผู้พิการมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้ยากไร้และพิการระดับมากให้สามารถรับด้านการศึกษาพิเศษและได้เพิ่มการจัดการศึกษาพิเศษให้กว้างขวางทั่วถึงตรงตามความต้องการของผู้พิการมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้ยากไร้และพิการระดับมากให้สามารถรับบริการการจัดการศึกษาของรัฐได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ด้วยการขยายการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติให้มากขึ้น และจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและบริการผู้พิการด้านต่างๆ เช่น การบำบัด การฟื้นฟู การเตรียมความพร้อมให้ผู้พิการสามารถเรียนร่วมได้(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543, หน้า 2)

จากการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนว่าจากการจัดการเรียนร่วมที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคในด้านใดบ้างที่จะพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข เพราะเนื่องจากครูผู้สอนเป็น

ผู้จัดการเรียนการสอนโดยตรงที่จะพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพและมีคุณภาพ และผู้วิจัยจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษามาพัฒนาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ดีขึ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือด้านนักเรียน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 121 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยประมาณกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970,pp. 607-610) (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2557, หน้า 189) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ คือ

- เพศชาย

- เพศหญิง

3.1.2 อายุ คือ

- 20 - 30 ปี

- 31 - 40 ปี

- 41 - 50 ปี

- 51 - 60 ปี

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน คือ

- น้อยกว่า 10 ปี

- 10 - 20 ปี

- 21 - 30 ปี

- มากกว่า 30 ปี

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขต หนองจอก กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านนักเรียน

2.2 ด้านสภาพแวดล้อม

2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5 โรงเรียน ประชากรจำนวน 121 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยประมาณกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan ((1970,pp. 607-610) (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2557, หน้า 189) จำนวน 5 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน

มีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. เลือกประชากรจากโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน โดยเลือกจากครูที่ผู้สอนนักเรียนเรียนร่วม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6
2. นำจำนวนประชากรที่ได้มาประมาณกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970,pp. 607-610)
3. เลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 ผู้สอนนักเรียนเรียนร่วม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 จำนวน 5 โรงเรียนดังตารางดังนี้

ประชากร	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนวัดทรัพย์สโมสร	42 คน	36 คน
โรงเรียนสุเหล้าลำแขก	34 คน	28 คน
โรงเรียนคลองสอง	23 คน	19 คน
โรงเรียนวัดสีชมพู	11 คน	10 คน
โรงเรียนลำเจียก	11 คน	10 คน
รวม 121 คน		รวม 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยเป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดใน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ได้แก่

1. ด้านนักเรียน	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านสภาพแวดล้อม	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ	จำนวน 10 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มาก

คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง น้อย

คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 23-24)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง น้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือโดยผู้วิจัยกำหนดกรอบเนื้อหา เป็น 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ

2. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

3. ร่างข้อความวัดความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม จำนวน 40 ข้อ ให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้

4. กำหนดโครงสร้างลักษณะแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยเป็นข้อความแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดใน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ให้ครอบคลุมเรื่องการศึกษา

5. เสนอโครงร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

นำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	คือ	ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญรายข้อ
	n	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ปรากฏว่าได้ข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า ตั้งแต่ 0.8 - 1.0 จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านนักเรียน	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านสภาพแวดล้อม	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ	จำนวน 10 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment) ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นบวกใช้เป็นข้อคำถามจริงผลปรากฏว่า มีข้อคำถามที่ใช้ได้ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ตั้งแต่ 0.41 - 0.84 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตอบแบบสอบถามโดยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 25 เมษายน – 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรายละเอียดคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการหาความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบบรรยาย
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุและประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of

Variance) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 จึงทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์และคณะ, 2559)

ผลการวิจัย

- 1.ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
- 2.ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมของด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมของด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานครพบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.ความความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครพบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอกกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความอยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านนักเรียน และ ด้านสภาพแวดล้อม ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ความคิดเห็นด้านนักเรียนพบว่าครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องโรงเรียนเรียนร่วมสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครได้มีเป้าหมายในการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนร่วมในโรงเรียนก่อนข้างชัดเจน เป้าหมายการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้นักเรียน

ได้เรียนรู้และสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้และยังให้คณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ นโยบายและแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัย วสันต์ สืบสุทธา (2550) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายงานพบว่าเห็นด้วยมากทุกด้าน โดยเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1. คือด้านคุณภาพนักเรียน รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัย ตามลำดับและด้านกระบวนการเรียนการสอนเป็นลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัย จินตนา อัมพรภาค (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย พบว่าในภาพรวมและเป็นรายชื่อทุกข้อมีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นว่าครูผู้สอนทั่วไปพอใจที่เห็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมกิจกรรมและเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้มากเป็นอันดับแรก รองลงมาครูมีความพึงพอใจนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีพัฒนาการดีขึ้นกว่าเดิมเป็นไปตามแผน IEP

1.2 ด้านความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมพบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนเพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วม มีการจัดประชุมคณะครู บุคลากร และผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีการปรับสภาพอาคารต่างๆ และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภทมีการจัดสภาพห้องเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เช่น แสงสว่างในห้องเรียน การจัดที่นั่งเรียน เป็นต้น สอดคล้องกับสมลักษณ์ ฐิเณ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1. ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางแสดงให้เห็นว่าครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในลำดับแรก รองลงมาคือด้านเครื่องมือ ด้านนักเรียน และด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ

1.3 ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วมสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนจัดให้มีการ

รับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนแต่ยังไม่มีการปรับหลักสูตรบางรายวิชาให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน และการจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทก็ยังไม่ชัดเจน การนำเอาเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาใช้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษค่อนข้างที่จะน้อยเพราะบางโรงเรียนครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษมีไม่เพียงพอและการวัดและประเมินผลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยังไม่ชัดเจนสอดคล้องกับงานวิจัย สมลักษณ์ ฐิ์แผน (2552) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1. ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในลำดับแรก รองลงมาคือด้านเครื่องมือ

1.4 ความคิดเห็นด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการพบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษยังไม่เพียงพอจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เพิ่มมากขึ้น และการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมให้มีคุณภาพก็ยังไม่ชัดเจนซึ่งส่งผลให้การจัดระบบข้อมูลของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่างๆเพื่อนำมาวางแผนในการจัดการศึกษายังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับสมลักษณ์ ฐิ์แผน (2552) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1. ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางแสดงให้เห็นว่าครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในลำดับแรก รองลงมาคือด้านเครื่องมือ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและมีการจัดประชุมคณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานรวมถึงเป้าหมายในการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนร่วมในโรงเรียนค่อนข้างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ สืบสุทธา (2550) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียน

เรียนร่วมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อจำแนกตามภูมิหลังของครูและผู้บริหาร พบว่า 1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ความความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมของด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากมีประสบการณ์ด้านการสอนที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย สมลักษณ์ ฐิณฑ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ครูที่อายุไม่เกิน 45 ปี และครูมีอายุ 46 ปี ขึ้นไปในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนร่วม สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือในการบริหารจัดการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี กับ 21-30 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัย สมลักษณ์ ฐิณฑ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผลการวิจัยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการเรียนร่วมที่แตกต่างกันพบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2-4 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 2 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- เกษร คงศรี. (2545). สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหาร โรงเรียนเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต,สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- จินตนา อัมพรภาค.(2546).การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตาม มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย. ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประมวล วันมี. (2545). ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาโรงเรียนร่วมสู่มาตรฐานการศึกษา พิเศษของโรงเรียน ร่วม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,มหาวิทยาลัย บุรพา.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: พี เอ อาร์ ที แอนด์ พรีนติ้ง.
- วสันต์ สืบสุทธา. (2543). ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียน เรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศุภณัฐ ทองฉายา.(2556).การบริหารจัดการเรียนร่วมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน โรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- สมเกตุ อุทธโยธา.(2551).การเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน โรงเรียนปกติ.เชียงใหม่: แพรว การพิมพ์
- สมลักษณ์ ฐิ์แพน. (2552). ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้าง SEAT ของครูใน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครสวรรค์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์. (2559). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม วิชาการ.

สุรินทร์ ยอดคำแปง. (2542). *การเรียนรู้ร่วมชั้นระหว่างเด็กปกติและเด็กพิเศษ*. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏ
นครราชสีมา.

อดิษฐ์ นัทรทิน. (2551). *ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนรู้ร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนอนุบาลภาลีนี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ภาคนิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.*